

සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණය : වැළැක් වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා නීතිය

රනිල් කවින්නද අසේල කුරුරත්න

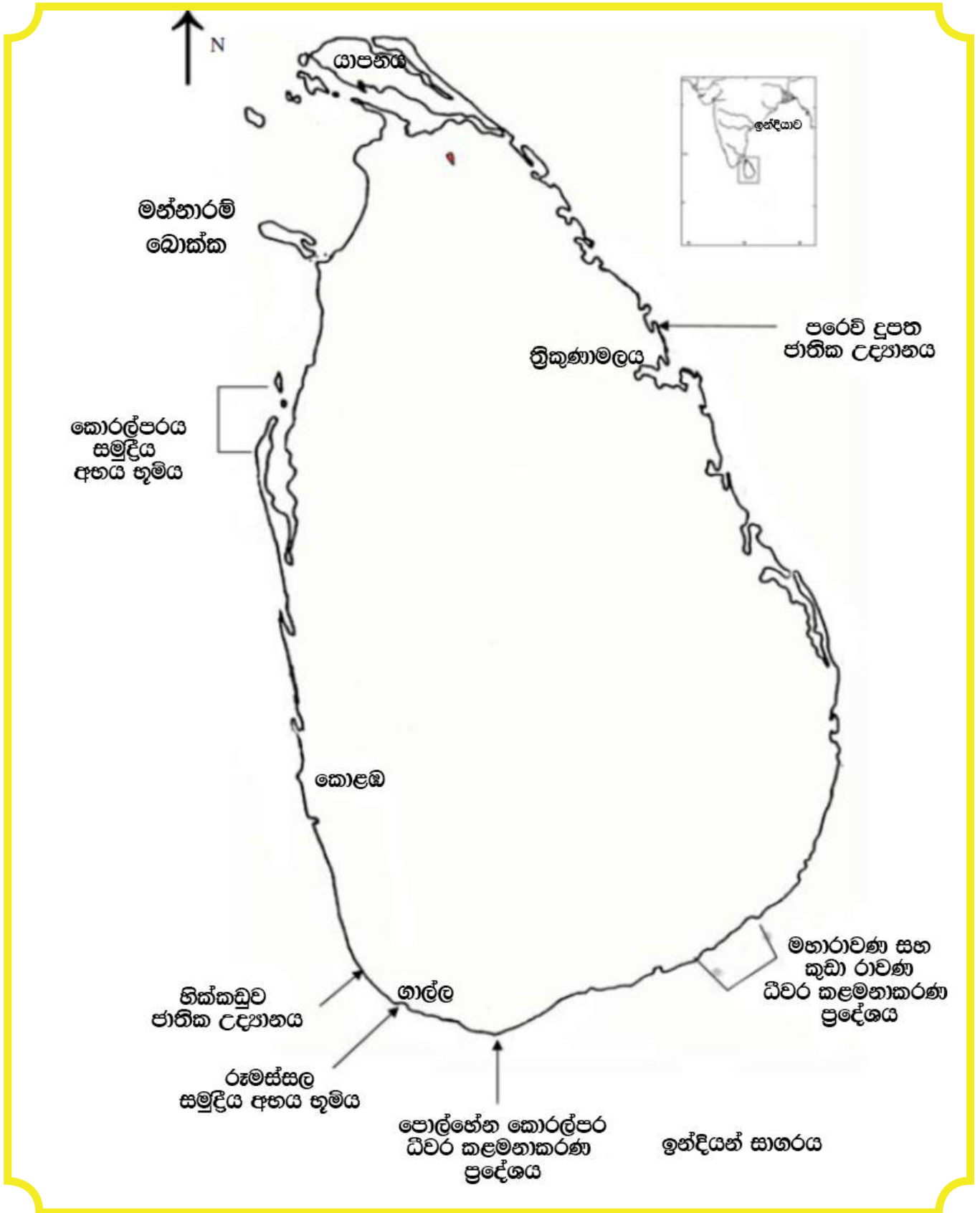

ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියානු සාගරයේ පිහිටි නිවර්තන කලාපීය දිවයිනකි, එය සතුව වර්ග කි.මී,1580.17ක් පුරා විහිදී ඇති ගංගා මෝය 45ක් හා කලපු 40 කි. ඒවායෙහි කඩොලාන පවතින අතර කොරල් පර සහිත සංවේදී පරිසර පද්ධතීන්වලින් යුත් සාගර ආරක්ෂක ප්‍රදේශද කිහිපයකි. ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ පිහිටා ඇති අද්විතීය ස්ථානය හේතු කොට නැගෙනහිර සිට බටහිරට දිවෙන නාවුක මාර්ගය මෙහිදී සම්බන්ධවේ. ඇස්තමේන්තු අනුව වර්ෂයකට බනිජ තෙල් මෙට්‍රික්ටොන් 300,000,000 සිට 500,000,000 ක් අතර ප්‍රමාණයක් මැදපෙරදිග සිට නැගෙනහිර දෙසට ප්‍රවාහනය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවට අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය හරහාය. ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු මුහුදු වෙරළට ඔබ්බෙන් වූ සාගරය හරහා දිනකට නැව් 3000කට වඩා ගමන් කළ බව වාර්තා වෙයි. එහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන් හිදී නාවුක භාණ්ඩ හුවමාරුව, ජලය හා ඉන්ධන ලබා ගැනීම, කාර්ය මණ්ඩල මාරුවීම, ඇතැම් ජාත්‍යන්තර මුහුදු ගමනාගමනය සඳහා වන සේවා සලසා ගැනීම් බොහොමයක් සිදුවෙයි. වැඩිදුර සඳහන් කළහොත් 2019 වර්ෂයේ මැයි මාසයේදී ජනවාර්ගික ගැටුම් සමනය වීමත් සමග ශ්‍රී ලංකාව ආර්ථික වර්ධනයක් ලැබුවේ සංචාරකයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් මෙරටට පැමිණීම හේතුකොටගෙනය. එමෙන්ම භාණ්ඩ වැඩි ප්‍රමාණයක් මෙරටට ගෙන ඒම හේතුකොට,

ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියට අයත් කොළඹ (බස්නාහිර පළාත), ඔලුවිල් (නැගෙනහිර පළාත), ගාල්ල (දකුණු පළාත), පේදුරුතුඩුව සහ කන්කසන්තුරේ (උතුරු පළාත), 2010 නොවැම්බර් විවෘත කළ නව හම්බන්තොට වරාය (දකුණු පළාත) ආදී සියලු වරායන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම ආරම්භ විය. නාවුක ක්‍රියාකාරකම්හි අපේක්ෂිත වැඩිවීම හේතුකොට සියලු වරායන්හි ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමට පියවර ගනු ලැබීය. කෙසේ නමුත් මෙම වාණිජ වරායන් සහ ධීවර වරායන් හා නැගුරුම් පොළ බොහොමයක් පිහිටා ඇත්තේ සංවේදී සාගර පරිසර සමීපවය. ඒ අතරට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත්ව ඇති, ශාක ආරක්ෂණ පනත සහ එහි සංශෝධනයටත් පාලනය කරනු ලබන සාගර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ද ඇතුළත් ය. මෙම සාගර ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළට 1966 අංක 2 දරණ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් පනත යටතේ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ, ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව කළමනාකරණය කරන ධීවර කළමනාකරණ ප්‍රදේශ වලින් ද සමන්විතය. කිරින්දේ පිහිටි මහා රාවණ හා කුඩා රාවණ බලකොටු ද, දකුණු වෙරළ ද එයට ඇතුළත් ය. එබැවින් පෙර සඳහන් කළ ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර පරිසරය නැව්වලින් මුදාහරින තෙල් හා කසල සුන්බුන් හේතු කොටගෙන මෙන්ම වෙරළ

කලාපයේ භූමි පාදක ස්ථාපනයන් ද හේතුකොට දූෂණය වීමට බෙහෙවින් ග්‍රහණශීලීය. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ කලාපය ඉහළ මානව ක්‍රියාකාරකම් සහිත කලාපයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ජනගහනයෙන් සියයට තිස් දෙකක් වෙරළබඩ කලාපයන්හි ජීවත්වන අතර නාගරික ජනගහනයෙන් සියයට 65ක් ජීවත්වන්නේද මෙම කලාපයෙහි ය. කර්මාන්ත ඒකක අතරින් 90% ක් සහ සංචාරක යටිතල පහසුකම්වලින් සියයට අසූවක් මෙම කලාපය තුළ ස්ථාපිතව ඇති බැවින් ආර්ථිකමය වශයෙන් මෙම ප්‍රදේශය ඉතා වැදගත් වේ. එබැවින් වෙරළබඩ ප්‍රදේශ ඇතුළත මෙන්ම ඉන් පිටත දී සිදුවන විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් මගින් උපදවන දූෂක වෙරළබඩ කලාපයට එක්රැස් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර ආරක්ෂණය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය අතර පවත්නා ගැටුම හේතු කොට පරිසරමය නීති බලාත්මක කිරීම විශාල අභියෝගයක් සහ දැඩි ලෙස සැලකිලිමත් විය යුත්තක් බවට පත්ව ඇත. මෙම ලිපිය මගින් සාගර පරිසරය දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා පවතින ජාතික නීති පිළිබඳ උපරි දැක්මක් සාරාංශ කර දැක්වේ.

1 වන රූපසටහන : ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රීය අරක්‍ෂණ ක්‍ෂේත්‍ර පිහිටි ස්ථාන දැක්වෙන සිතියම

නම	ප්‍රකාශයට පත් කළ වර්ෂය	ප්‍රමාණය/- හෙක්ටයාර	වගකිවයුතු නියෝජිත ආයතනය	පාලනය සිදුකරන නෛතික තත්වය	තෝරාගත හැකි ක්‍රමවේදය	අවසරලත් ක්‍රියාකාරකම්	තහනම් කළ ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රධාන පැවතීම්
හික්කඩුව ජාතික උද්‍යානය	1979	104	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	FFPO	පෞර්ව විවිධත්වය සහ වැදගත් සමූදාය පැවැත්ම	විනෝද කටයුතු	ධීවර කටයුතු සහ අනෙකුත් සම්පත් ලබාගැනීම	කොරල්පරය
පරේරි දූපත ජාතික උද්‍යානය	2003	471.4	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	FFPO	පෞර්ව විවිධත්වය සහ වැදගත් සමූදාය පැවැත්ම	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	කොරල්පරය
බාර් කොරල් සමුදාය අභයභූමිය	1992	30,670	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	FFPO	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	වානිජමය ධීවර කටයුතු, වෙනත් සම්පත් ලබාගැනීම	කොරල්පරය
රුමස්සල සමුදාය අභයභූමිය	2003	1707	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	FFPO	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	කොරල්පරය
මහ රාවණ හා කුඩා රාවණ ධීවර කළමනාකරණ කේන්ද්‍රය	2001	නො-පැහැදිලිය	ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	FARA	වානිජ වශයෙන් වැදගත් ධීවර කළමනාකරණය	බලපත්‍රමිත විනෝද හා ධීවර කටයුතු	ධීවර කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව අවසරය සහිතව මසුන් ඇල්ලීම	ගල්පරය
පොල්හේන ධීවර කළමනාකරණ කේන්ද්‍රය	2001	නො-පැහැදිලිය	ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	FARA	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	පෞර පරිදීම	කොරල්පරය

1 වන රූප සටහන : ශ්‍රී ලංකාවේ සමුදාය ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද පිහිටි ස්ථාන පිළිබඳ විස්තර

1980 අංක 47 දරණ ජාතික පරිසරමය පනත සහ ඊට පසුව එක්කළ සංශෝධන

1980 අංක 47 දරන ජාතික පරිසර පනත සහ 1988, 1995, 1999 සහ 2007 වර්ෂයේ දී සිදු කරන ලද සංශෝධන, වයඹ පළාත හැරුන විට මුළු ශ්‍රී ලංකාවේම සාගර, ජලජ භෞමික සහ වායුගත පරිසර හා සම්බන්ධව බලපාන සියලු පරිසර ක්‍රියාකාරකම් නියාමනය කිරීම සඳහා වන ජාතික නීති පද්ධතියයි. පුත්තලම හා කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්ක අයත් වයඹ පළාතට බලපානු ලබන්නේ 1990 අංක 12 දරණ වයඹ පළාත් පරිසර නීතියයි. ජාතික පරිසර පනත බලාත්මක කරනු ලබන්නේ පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවා ඇති මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගිනි. මෙම නීතියෙහි විෂය පථය ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසරය සුරක්ෂිත කිරීමට මෙන්ම ස්වභාවික සම්පත් රැක ගැනීමටද අවශ්‍ය සියලුම අංශ පාහේ ආවරණය කරනු ලැබේ. ඒවා නම් පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම, කළමනාකරණය සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම පරිසරයේ ගුණාත්මක භාවය නියාමනය, පවත්වාගෙන යෑම සහ පාලනය, දූෂණය වීම වැළැක්වීම, අවකරණයට සහ පාලනය ආදී ලෙස හැඳින්විය හැක. ජාතික පරිසර පනත සංවර්ධනය ක්‍රියාකාරකම් විසින් පරිපාලනය සුරක්ෂිත කර ගැනීම සඳහා දෙආකාර පරිසර ආරක්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් භාවිත කරයි. පළමු වශයෙන් පනතෙහි අඩංගු විධිවිධාන සහ 2018.2.1 දිනැති 1534/18 ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාරව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීම අවශ්‍යවේ. මෙම බලපත්‍රය යටතේ කිසියම් පුද්ගලයෙකු යෙදෙන ක්‍රියාකාරකමක නෛතික භාවය උදෙසා ගත යුතු පරිසර ආරක්ෂක පියවර දැක්වනු ලැබේ. මෙමගින් අපේක්ෂාකරනුයේ කුඩා සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ක්‍රියාකාරකම් හේතු කොට පරිසරයට ඇති විය හැකි බරපතළ හානිදායක බලපෑම්වලින් පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමයි. අපද්‍රව්‍ය ලෙස නම් කර ඇති අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය උපදවීමට

එක් රැස් කිරීමට, ප්‍රවාහනයට, ගබඩා කිරීමට, යළි ප්‍රකාශිතව කිරීමට, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය යන කාර්යයන් සඳහා ලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍රයක් ලබා තිබීමේ අවශ්‍යතාවය ද බලගන්වා ඇත. දෙවැනි වශයෙන් ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්හි සාපේක්ෂව වියදම් සහ ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණයක් සිදුකිරීම උදෙසා පරිසර බලපෑම් තක්සේරුවක් හෝ මූලික පරිසර විමර්ශන පරීක්ෂණයක් හෝ සිදුකිරීම අවශ්‍යය. ජාතික පරිසර පනතෙහි IV/C කොටසින් (1988 අංක 56 දරණ පනත, 2000 අංක 53 දරණ පනතින් කළ සංශෝධන) නිගමනය කර ඇති නිර්දේශිත ව්‍යාපෘති ලෙස 1993 ජුනි 24 දිනැති අංක 772/22 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය සහ 1999 නොවැම්බර් 5 දිනැති අංක 1104/22 අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙන් සංශෝධනය කර ඇති පරිදි හා 1981 අංක 57 දරණ වෙරළ සංරක්ෂණ පනත (සංශෝධන අනුව) සම්පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් වෙරළ කලාපයේ පිටත පිහිටා ඇති හෝ පරිසර සංවේදී කලාපයකට ආසන්නව පිහිටා ඇත්තේ නම් එම ව්‍යාපෘති පරිසර බලපෑම් තක්සේරුවකට ලක් කිරීම අනිවාර්යෙන්ම විය යුතු බව ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

1990 අංක 12 දරන වයඹ පළාත් පරිසර ව්‍යවස්ථාව

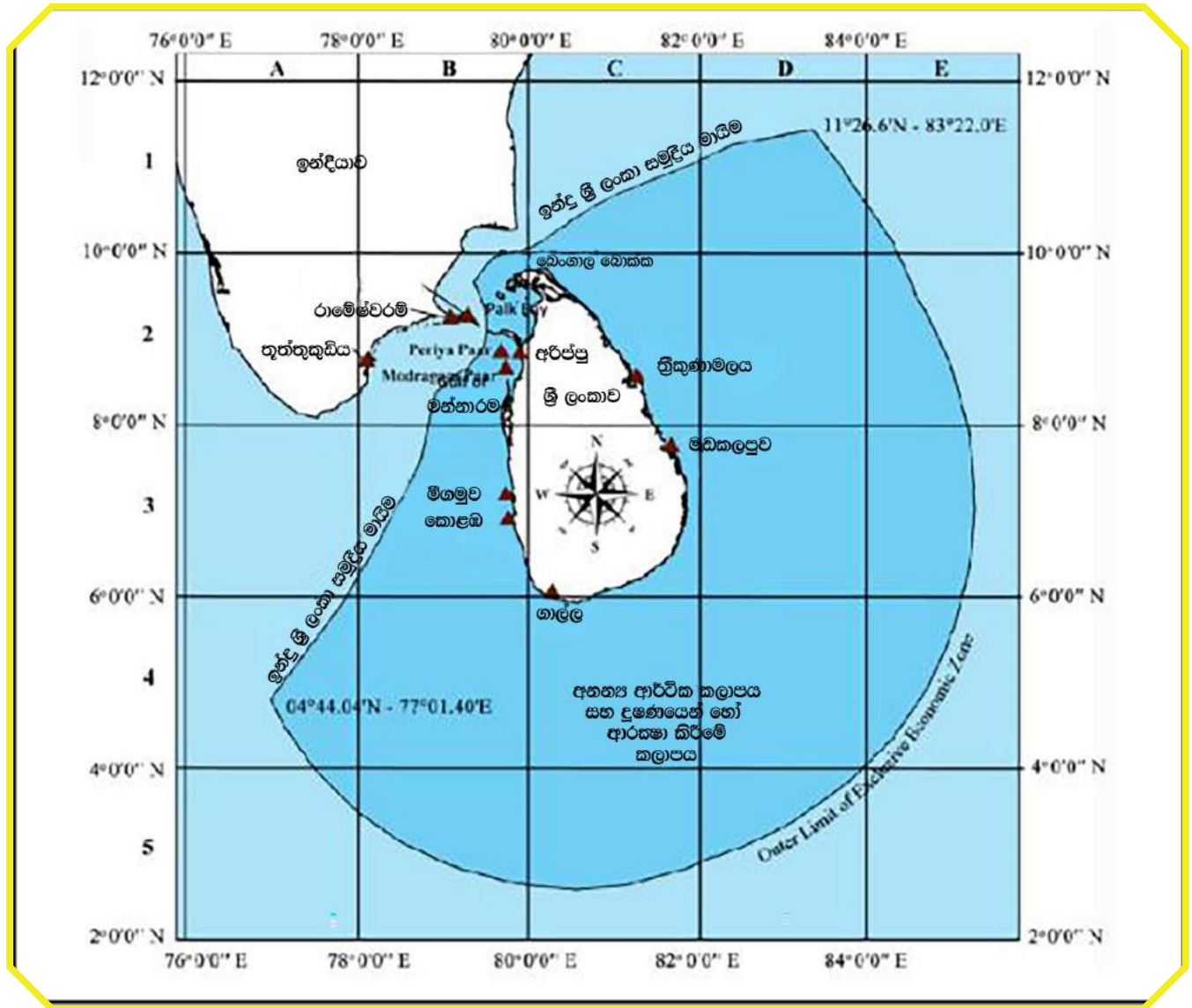
වයඹ පළාතට බලපාන නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම වයඹ පළාත් පරිසර අධිකාරිය මගින් සිදුකරනු ලබයි, වර්ෂ 1995 සිට මෙම නීතිය බලාත්මකය. ජාතික පරිසර පනත හි මෙන්ම මෙම නීතිය මගින් ද 2010.12.21 දිනැති අංක 1685/11 ගැසට් පත්‍රයෙහි සඳහන් දැන්වීම ප්‍රකාරව සමහර කාර්යයන් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා තිබීමද, අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී ලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍රයක් ලබා තිබීම ද නියම කර ඇත. පරිසර සංවේදී කලාපයන්හි සිදුකිරීමට නියමිත සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අදියර දෙකකින් යුත් මූලික පරිසරමය විමර්ශන පරීක්ෂාව සහ පරිසර බලපෑම්

තක්සේරුව උපයෝගී කරගැනීම මෙම නීතිය තුළ අන්තර්ගත කර ඇත.

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ සමුද්‍රීය ජලය දූෂණය වීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය මගින් සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ වැළැක්වීමේ අධිකාරිය පිහිටුවමින් 1981 අංක 59 දරණ (1981 සැප්තැම්බර් 16 දින සහතික කළ) පනත ඇතිකරනු ලැබීය. එනමුත් 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත සම්මත කිරීම තුළින් මෙම පනත බලරහිත කරනු ලැබීය. (එහිදී සමුද්‍රීය දූෂණය වැළැක්වීමේ අධිකාරියෙහි නාමය සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ ආරක්ෂණය කිරීමේ අධිකාරිය ලෙස යළි නම් කරනු ලැබීය. එමගින් සාගර දූෂණය වීමේ අවස්ථා හා සම්බන්ධව ක්‍රියා කිරීමට පැවැති නෛතික අධිකාරී බලය වඩා ශක්තිමත් කිරීමත් ශ්‍රී ලංකාවේ රජය විසින් අපරානුමත කළ දූෂණ වැළැක්වීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ සමුද්‍රීය සංවිධානය සහ එක්සත් ජාතීන්ට අනුමත කළ ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මකව තිබීමත් අපේක්ෂාව විය. එබැවින් සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීම සඳහා වන 2008 අංක 35 දරන පනත, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රීය දූෂණය වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා දැනට ඇති ජාතික නීතිය වේ. පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවා ඇති සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂක අධිකාරිය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන මෙම නීතිය ශ්‍රී ලංකාව විසින් අපරානුමත කර ඇති 1982 එක්සත් ජාතීන්ගේ මුහුදු නීතිය පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය සහ ඉන් ඉක්බිතිව ජාත්‍යන්තර සමුද්‍රීය සංවිධානය විසින් සම්මත කළ පනත දැක්වෙන ප්‍රඥප්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ජාත්‍යන්තර විධිමත් ආයුධය ද වෙයි.

- 1973 නැව්වලින් බැහැර වන දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා වන ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය
- 1969 තෙල් දූෂණ හානි හා සම්බන්ධ

2 වන රූප සටහන : නාවුක සැකසුම් 200ක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ අනන්‍ය ආර්ථික කලාපය (ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා සමුද්‍රීය මායිම් හැර)

සිවිල් හිමිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය
 - 1969 ගැඹුරු මුහුදෙහි සිදුවන තෙල් දූෂණය නිසා ඇතිවන ආපාතිකයන්ට මැදිහත්වීම් ආශ්‍රිත ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය
 -1971 තෙල් දූෂණ හානි සඳහා වන්දි ලබා ගැනීම උදෙසා වන අරමුදල පිහිටුවීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය (අරමුදල ප්‍රඥප්තිය)

I සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතෙහි විෂය පථය

මෙම පනත කොටස් 11කින් (සම්පූර්ණ වශයෙන් අංශ හෝ වගන්ති 62කින්) සමන්විතය ඒ මෙසේය:

- I. කොටස (අංශ 2-5)-සමුද්‍රීය ආරක්ෂණ අධිකාරිය පිහිටුවීම
- II. කොටස (අංශ 6 -13)-අධිකාරියේ කාර්යභාරය
- III. කොටස (අංක 14 - 15)- සමුද්‍රීය පරිසර මණ්ඩලය පිහිටුවීම
- IV. කොටස (අංක 16- 17) -අධිකාරියෙහි කාර්ය මණ්ඩලය
- V. කොටස (අංක 18 -20)-මූල්‍ය කටයුතු
- VI. කොටස (අංශ 21- 23) -ප්‍රවේශන පහසුකම් සහ දූෂණයන්ට එරෙහිව වැළැක්වීමේ පියවර
- VII. කොටස (අංශ 24- 25)-සමුද්‍රීය අනතුරු
- VIII. කොටස (අංශ 26- 33)-දූෂණය

- වැළැක්වීම සාපරාධී ආධිනතාව
- IX. කොටස (අංශ 34- 39)- දූෂණය වැළැක්වීම සිවිල් ආධිනතාව
- X. කොටස (අංශ 40- 41) - පෙට්‍රොලියම් ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය හෝ වෙනත් ආශ්‍රිත කාර්යයන් හි යෙදීමේදී සිදුවන දූෂණය වැළැක්වීම
- XI. කොටස (අංශ 42- 62) -විවිධ විධිවිධාන

මෙම පනත 1976 අංක 22 දරණ සමුද්‍රීය කලාප නීතිය ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කිරීම අනුව ප්‍රකාශයට පත් කළ සියලු දේශීය සමුද්‍රීය කලාපයන්ට ප්‍රබලව

සහ සමාන ආකාරයෙන් බලපානු ලබයි. සමුද්‍රීය කලාප තුළම රාජ්‍යීය ජලාශ, යාබද කලාප, අන්‍ය ආර්ථික කලාපය, මහද්වීපික තටාක සහ 1976 සැප්තැම්බර් මස 01 දිනැති අංක 22 දරණ සමුද්‍රීය කලාප නීතිය අනුව 1977 ජනවාරි 15 වන දින ජනාධිපතිතුමන් විසින් ප්‍රකාශිත දූෂණ වැළැක්වීමේ කලාප සහ මෙම නීතියට අනුකූල වන සේ අනාගතයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ඕනෑම කලාපයක් මෙයට ඇතුළත් කළ හැකිය. එසේ නමුත් ඉන්දියාව (ශ්‍රී ලංකාවේ ආසන්නම සමුද්‍රීය අසල්වැසියා) සමඟ පවතින මායිම මෙයින් වෙනස් වෙයි.

බ්‍රිතාන්‍යයේ යටත් රටවල් ලෙස පැවතීමෙන් නිදහස් වූ මෙම රාජ්‍යයන් දෙරට අතර සමුද්‍රීය එකඟතා ගිවිසුමක් (ආදම්ගේ පාලම සහ පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය අතර) අත්සන් කරනු ලැබුයේ 1976.07.08 දින කව්විච්චි දිවයින ශ්‍රී ලංකාවට හිමි කර දෙමින්ය. 1976.03.22 දින අත්සන් කළ දෙවන ගිවිසුම මගින් මන්තාරම් බොක්ක සහ බෙංගාල බොක්ක අතර සමුද්‍රීය මායිම් පිහිටවනු ලැබීය. 1976.11.22 දින නැවතත් මන්තාරම් බොක්ක සඳහා වූ සීමා මායිම් පුළුල් කරනු ලැබීය. වර්තමානයේ අප ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව අතර සමුද්‍රීය මායිම් ක්ෂේත්‍ර තුනකට පැතිර ඇත. එය කිලෝ මීටර් 400 පමණ පළල වූවකි. (උතුරට බෙංගාල බොක්කද මධ්‍යයට පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය සහ මන්තාරම් බොක්ක ද දකුණට ඉන්දියානු සාගරය ද වශයෙනි)

පෝක් සමුද්‍ර සන්ධි කලාපයෙහි පවතින දුර දෙරටේ වෙරළ අතර නාවුක සැතපුම් 8.6ත් නාවුක සැතපුම් 24.3ත් අතර වෙනසක් වෙයි. එයින් අදහස් වනුයේ එක් එක් රටෙහි රාජ්‍යීය සමුද්‍ර තීරය සමහර ප්‍රදේශවල දී එකිනෙක මත පතිත වීමත් එක්සත් ජාතීන්ගේ මුහුදු නීති ප්‍රඥප්තිය සෘජුව යොදා ගනු ලැබුවහොත් නාවුක සැතපුම් 12ක අවශ්‍යතාවය වෙනස්වීමකට ලක්වීමත් සිදුවෙයි.

මෙම පහත රාජ්‍යීය සමුද්‍ර තීරයෙහි කොටසක්වන සමස්ත අක්වෙරළ

(වෙරළෙබ) කලාපයම (3 වන රූප සටහන) බලාත්මකය. එනමුත් 1981 අංක 57 දරන වෙරළ සංරක්ෂණ පනත සහ එයට සිදු කළ සංශෝධන (1968 අංක 64 පනත සහ 2011 අංක 49 පනත) වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව(වර්තමානයෙහි වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව) අනුව වෙරළ කලාපයට සියලු ගංගා, ඇළ දොළ, කලපු සහ ඒවායේ භූමිය දෙපස පවත්නා සීමා මායිම් හඳුනාගත් අවම ජල රේඛාවේ සාමාන්‍ය තුළින් හඳුනාගත් ස්වභාවික ආරම්භක ස්ථාන සිරස්ව මිනුම් කර ඇදී සෘජු රේඛාව කිලෝමීටර් 2 ක සීමාවේ පවතින ඕනෑම ස්ථර හෝ තාවකාලික හෝ ලෙස මුහුද හා සම්බන්ධ වන සියලු ජලාශ ඇතුළත්ය. එහෙයින් මුහුද හා සම්බන්ධවන එවැනි ගංගා ඇළ දොළ සහ කලපු මෙයට අන්තර්ගත වෙයි.

II දූෂණ පාලනය සඳහා පනතේ පවතින විධිවිධාන

මෙහි ඉතා වැදගත් වූ පරිච්ඡේදය වන්නේ VI පරිච්ඡේදය යි. එය තෙල්, කසළ සුන්බුන් සහ පල්වු වතුර (නැව් වලින් බැහැර වන දූෂණ වැළැක්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියෙහි 1 ඇමුණුමෙහි තෙල් සමඟ ලයිස්තුවක කර ඇති පරිදි තෙල් හා පිපුරුම් ජලය, නැව් වලින් බැහැර වන (දූෂණය වැළැක්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියේ II වන ඇමුණුම අනුව) හිංසක ද්‍රව්‍ය ඇතුළු අනෙකුත් දූෂිත අඩංගු අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව දැක්වෙයි. එමගින් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සතු බලතල මෙසේය . සමුද්‍රීය පරිසර මණ්ඩලයේ (මෙහි කාර්යභාරය වනුයේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියට එහි කාර්යයන් සහ බලතල පිළිබඳ උපදෙස් දීමට) සමඟ සාකච්ඡා කර ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළත හෝ ඉන් පිටත හෝ ඇති වරාය නැව් තොට ප්‍රවේශන පහසුකම් සපයා එම වරාය භාවිත කරන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ප්‍රදේශ හරහා ගමන් කරන හෝ වෙනත් සමුද්‍රීය කලාපයකට ගමන් කරන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ අක්වෙරළ (වෙරළොබ)

සහ වෙරළ කලාපයෙහි තම තෙල් හා තෙල් අපද්‍රව්‍ය හා වෙනත් දූෂක ඉවත හෙලීමට හෝ තැන්පත් කිරීමට හෝ ඉඩ ලබාදීම. මෙම පහසුකම් සලසා ගැනීම සඳහා වෙනත් අයෙකු සහාය ලබා ගැනීමට හෝ වෙනත් කෙනෙකු මාර්ගයෙන් එම විධිවිධාන සලසා ගැනීම සූදානම් කර ගැනීමට හෝ බලය සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සතුව ඇත.

❖ සියලු වරාය, නැව් තොට, පර්යන්ත, නැව් අලුත්වැඩියා කෙරෙන යාත්‍රාගත, වියළි තටාක හෝ නැව් භාවිතා කරන වෙනත් සමුද්‍රීය ආශ්‍රිත පහසුකම් ආදියෙහි පවත්නා තෙල් ශේෂ ඉවත් කිරීමට ඒවා භාර පුද්ගලයාට නියම කිරීමට හෝ ඒ සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියට යොමු කරන එවැනි පහසුකම් සේවය ලබාගන්නා ලෙස නියම කිරීමට හෝ බලය අධිකාරිය සතුව ඇත.

❖ සියලු වරාය, නැව් තොට, පර්යන්ත, නැව් අලුත්වැඩියා කිරීමේ යාත්‍රාගත හෝ වෙනත් කවර හෝ සමුද්‍රීය ආශ්‍රිත පහසුකම් සපයා ගැනීමට භාරකාර ප්‍රධානියාට නියෝග දීමට බලය සතුව ඇත.

❖ සියලු වරාය, නැව් තොට, පර්යන්ත, නැව් අලුත්වැඩියා කිරීමේ යාත්‍රාගත වියළි තටාක හෝ නැව් භාවිතා කරන සමුද්‍රීය ආශ්‍රිත පහසුකම්හි කළමනාකරණය සඳහා සැලසුම් සකස්කිරීමට සහ එම සැලසුම් සකසා ඒ සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියෙහි අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීමට සහ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ නිර්දේශිත කාල පරාසයන්හි දී අදාළ සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීමට සහ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අනුමැතිය ලද වර්ගීකරණ සමිතියක් හරහා පරිසර බලපෑම් තක්සේරුවක් සිදුකිරීමට ඒවායේ ප්‍රධාන භාරකරුවන්ට නියෝග කිරීමට බලය පවරා ඇත. වර්ගීකරණ සමිතියක් යනු වාණිජමය හෝ රාජ්‍යමය හෝ බලපෑම් වලින් තොරවූ අ) නැව්, සමුද්‍රීය යාත්‍රා, සහ වෙනත් අක්වෙරළ (වෙරළොබ) ස්ථාපනයන් හි ආරක්ෂාව සහ

ඉදිකිරීම් සඳහා වන සම්මත, ආ) නැව්, සමුද්‍රීය යාත්‍රා සහ වෙනත් අක්වෙරළ ස්ථානයන්හි ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාවලි නිගමනය කර ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට බලය සහිත ස්වාධීන සංවිධානය වෙයි. වර්ගීකරණ අංකය සහ ලිපිය මගින් බලගැන්වූ සම්මත මට්ටම තීරණය කරයි.

අංශ 22(1) යටතේ සෑම නෞකාවකටම (නැවේ නියමුවාට හෝ නැව්පතිට හෝ පැවරෙන කාර්යභාරයක් ලෙස) ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු ප්‍රදේශයට ඇතුළුවීමේදී වාර්තා පොත් (නැව් මගින් සිදුවන දූෂණ වැළැක්වීම සඳහා වන ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියට අනුව) රැගෙන යාම අවශ්‍යය. ඇමුණුම 1: තෙල් පිළිබඳ වාර්තා පොත නැවේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන්හට තෙල් මිශ්‍රිත අපජලය සහ ඉවතලන තෙල් ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය, හානිකර ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් දූෂක ආදිය ඉවත් කිරීම පිළිබඳ සටහන් තබා ඒවා පිළිබඳ විමසිල්ලෙන් සිටීමට අවස්ථාව සලසයි. එමෙන්ම අංශ 23(1) යටතේ ශ්‍රී ලංකා මුහුදු සීමාවට ඇතුළුවන සෑම නෞකාවකම තුළ තෙල්, හානිකර ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් කවර හෝ දූෂකයන් බැහැර වීම වළක්වන උපකරණ පැවතීමේ අවශ්‍යතාවයද දක්වයි.

අනෙක් වැදගත් හා අත්‍යාවශ්‍ය පරිච්ඡේදය වන ix කොටස මගින් පෙට්‍රෝලියම් ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණයේදී සිදුවන දූෂණ පාලනය කිරීම සඳහා ගතයුතු පියවර දක්වයි.

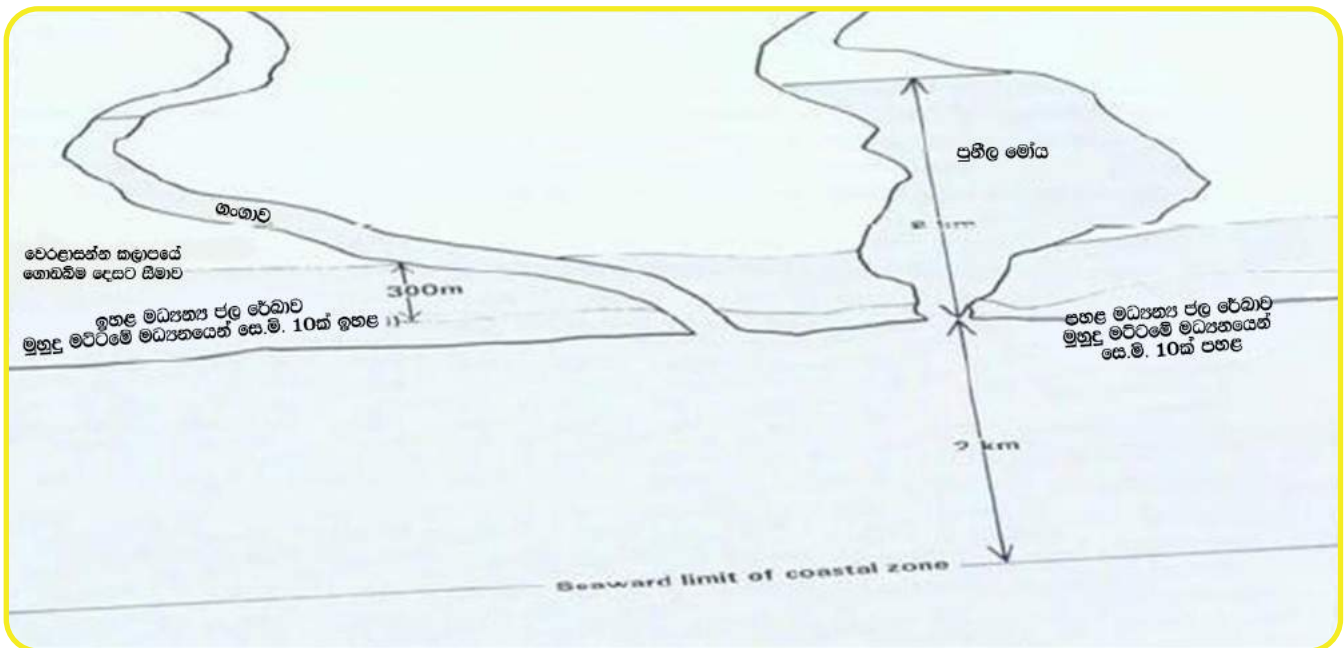
(1) අංශය යටතේ එවැනි ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය හෝ වෙනත් ආකාරයේ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකමක් පවත්වන හෝ යෙදෙන විට ඕනෑම පුද්ගලයකු පහත දැක්වෙන අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කළ යුතුය.

- ❖ දූෂණය ඇතිවීම වැළැක්වීම සහ පාලනය සහතික කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ජාතික සම්මතවලට අනුකූලවීම සහ නිර්දේශිත ප්‍රතිදූෂණ උපකරණ සවිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා අනුගතවීම.
- ❖ සාගරයෙහි ගිල්වා දැමීම ආශ්‍රිතව නිර්දේශිත කොන්දේසිවලට අනුකූල වෙමින් සියලු කාර්මික කැලීකසළ හා හා සුන්බුන් ඉවතලීම.
- ❖ තෙල් ගබඩා කිරීම සිදුවන ස්ථානයේදී සහ තෙල් ගෙනයන නළ මාර්ග සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අනුමත සම්මතයන්ට අනුකූල බවට සහතික වීම.

❖ රසායනික විකිරණ නිර්දේශිත ආකාරයන් භාවිත කිරීම සඳහා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ පූර්ව අනුමැතිය ලිඛිතව ලබා ගැනීම.

❖ ඩයිනමයිට් හෝ ඒ හා සමාන පුපුරන සුළු හානිකර ස්ඵෝටක භාවිත කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ආකාරයෙන් බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම: මෙම අවශ්‍යතා සවිස්තරාත්මකව අත් වෙරළ ගවේෂණ සඳහා සහ පෙට්‍රෝලියම් ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය (2011) අංක 1 දරණ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ නියාමන සහ 2014 ජුනි 7 දිනැති අංක 1709/15 දරණ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයෙහි දක්වා ඇත. එසේම යම් ලෙසකින් හදිසි තෙල් උතුරා යාමක් සිදුවුවහොත් පියවර ගැනීම සඳහා වන ආපාතිකතා සැලැස්මක් සකස් කිරීමද අවශ්‍යතාවයක්වන අතර එය සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ 2012 අංක 1 දරන නියාමනය (2012 අගෝස්තු 15 දිනැති අංක 1771/19 අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය) සමග ගැලපෙන අධිකාරිය හා සෑහීමට පත්වන්නක්වන සේ සකස් විය යුතුය.

මෙම පනතෙහි අරමුණු තවදුරටත් ශක්තිමත්ව තිබීම සඳහා අවශ්‍ය නියාමන විධිවිධාන යෙදීමේ හැකියාව.

3 වන රූප සටහන : ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න කලාපයේ නෛතික සීමා

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ඇමතිවරයා හට පනතේ XI පරිච්ඡේදයේ 51 වන අංශය යටතේ බලය පැවරී ඇත. ඒ අනුව තෙල් හා අනෙකුත් දූෂණ පාලනය හා සම්බන්ධව නියාමන 3 ක් ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් ගැසට් කර ඇත. ඒ මෙසේය.

❖ අක්වෙරළ (වෙරළොබ) ගවේෂණය සඳහා සහ පෙට්‍රෝලියම් ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය සඳහා (සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ) 2011 අංක 1 දරණ නියාමනය (2011 ජුනි 7 දිනැති අංක 1709/15 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය). එය පනතේ X කොටසේ අංක 40 හා සමග සම්බන්ධ කර කියවිය යුතුය. මෙම නියාමනය අනුව ව්‍යාපෘතියක් යෝජනා කරන්නා/කණ්ඩායම, පෙට්‍රෝලියම් ඇතුළු ස්වභාවික සම්පත් ගවේෂණය සඳහා ඉදිරිපත් වන අය, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට නම් ඉවත්කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සහ පරිසර බලපෑම් තක්සේරුවක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතියි. එයට අමතරව කවර හෝ අක්වෙරළ ස්ථානයක හිමිකරු හෝ ක්‍රියාත්මක කරන්නා හෝ හට තෙල් පිළිබඳ වාර්තා පොත් හා සුන්බුන්, කසල වාර්තා පොත් පවත්වා ගෙන යාමට අවසර ලබා දී ඇත.

❖ නැව් වලට තෙල් සැපයීම (බන්කරින්) සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ පිළිබඳ නියාමන 2011 අංක 2 (2012 ජනවාරි 19 දිනැති අංක 174/19 දරණ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය) පනතේ II කොටසේ 7 වන අංශය සහ VI වන කොටසේ 21 වන අංශය සමග කියවිය යුතුය. මෙම නියමනයන්හි විධිවිධාන සහ බනිජ තෙල් ප්‍රවාහන නැව් (ඌන්කර) සහ පර්යන්ත සඳහාවන ජාත්‍යන්තර ආරක්ෂක මාර්ගෝපදේශ මුහුදේ හෝ ගොඩබිමේ පවතින සියලු බංකර් තෙල් සැපයුම් පසුකම් සඳහා බලපායි. ශ්‍රී ලංකාවේ රාශ්ටිය සමුද්‍ර

කිරයේ හෝ වෙනත් සමුද්‍රීය කලාප හෝ එවැනික අක්වෙරළෙහි හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු වෙරළෙහි නැව් වලට තෙල් සැපයීමේ (බන්කරින්) පහසුකම් පවත්වා ගෙනයන ඕනෑම අයෙකු සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් නිකුත් කළ බන්කරින් බලපත්‍රයක් ලබා තිබීම මෙම නියාමන මගින් අනිවාර්ය කර ඇත.

❖ 2012 අංක 1 දරණ (2012 අගෝස්තු 15 දිනැති අංක 1771/19 අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය) තෙල් ඉතිරීමේ ආපතිකතාව, සැලසුම් නියාමනය වරාය, නැව් තොට, නැව් අලුත්වැඩියා කිරීමේ යාත්‍රාංගන, වියලි තටාක, අක්වෙරළ, ස්ථාපිත නාළ පද්ධති හෝ ශ්‍රී ලංකා මුහුදු තීරයෙහි සහ වෙනත් 1976 අංක 22 දරණ සමුද්‍රීය කලාප නීතිය යටතේ ප්‍රකාශයට පත්කළ කවර හෝ සමුද්‍රීය කලාප නොකාවකට හෝ

නොකාවේ සිට තෙල් මාරුකරන කවර හෝ උපක්‍රමයක් භාවිතා කරන සෑම හිමිකරුවෙකුම, ක්‍රියාත්මක කරන්නෙකුම, මාස්ටර්වරයකුට හෝ නියෝජිතයකුට හෝ වරාය, නැව් තොට පර්යන්ත, නොකා අලුත්වැඩියා කිරීමේ යාත්‍රාංගන වියලි තටාක හෝ අක්වෙරළ ස්ථානයක භාරව සිටින අනෙක් ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට බලපායි. තෙල් ඉතිරියාම පිළිබඳ ආපතිකතා සැලසුමක් (සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අනුමැතියට යටත්ව පිළියෙළ කර තබා ගැනීම අවශ්‍යය. මෙම සැලැස්ම ජාතික තෙල් ඉතිරියාමේ ආපතිකතා සැලැස්මට අනුකූල විය යුතුය. එසේම එය

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂිත අධිකාරිය සහ ජාතික තෙල් ඉතිරියාමේ අපතිකතා සැලැස්මට අනුකූලව සකස් කර වරින්වර ප්‍රතිශෝධනය කළ යුතුය. තෙල් ඉතිරියාම පිළිබඳව මෙම සමුද්‍රීය අතිපෝෂණ අධිකාරිය සහ ජාතික තෙල් ඉතිරියාමේ අපතිකතා සැලැස්ම ප්‍රථමවරට 1995 දී සංවර්ධනය කරනු ලැබුයේ තෙල් ඉතිරියාම නිසා සමුද්‍රීය පරිසරයට සිදුවන හානියට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ජාතික වැඩපිළිවෙලක් ලෙසය. එසේම එමගින් සමුද්‍රීය ආරක්ෂණ අධිකාරිය සම්බන්ධීකරණයට අවශ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් බවටද පත්වෙමින් කාර්යක්ෂම ප්‍රතිචාර දැක්වීමක් ද සිදුකරයි.

පනතෙහි VII කොටසේ අංශ 24(1) යටතේ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය සතුව, ඕනෑම නැවක හිමිකරුට, කුලියට ගත් අයකුට හෝ, නැව් හිමිව තිබෙන අනෙක් ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට, යම් දූෂණ අවස්ථාවක් ඇතිවීමට හෝ දූෂණයක් ඉක්මනින් ඇතිවීමට හැකි අනතුරුදායක තත්වයක් පවතින විට අවශ්‍ය නියෝග ලබා දීමට බලයද පවතියි.

එසේ ලබාදෙන නියෝග අතරට මෙම පියවර ඇතුළත්වීමට ඉඩ ඇත. (අංශය 24/2)

- a) නොකාව නිශ්චිත ස්ථානයකට ගෙනයාම හෝ කිසියම් නිශ්චිත ප්‍රදේශයකින් හෝ ස්ථානයකින් ඉවත් කිරීම.
- b) නොකාව නිශ්චිත ස්ථානයකට, කේන්ද්‍රයකට හෝ ස්ථානයකට ගෙන යාමට හෝ නිශ්චිත ගමන් මාර්ගයකින් ගෙන නොයාමට.
- c) අවස්ථාව පරිදි කවර තෙල් හෝ වෙනත් නැව් භාණ්ඩ පැටවීමට හෝ නොපැටවීමට, බැමට හෝ ඉවත් කිරීම.
- d) නිශ්චිත ගලවා ගැනීමේ පියවර ගැනීම හෝ නොගැනීම.

අංශ 24(2) යටතේ නිකුත් කළ නියෝග දූෂණය තුරන් කිරීමට හෝ සංසිදුවීමට යම් තර්ජනාත්මක තත්වයක් එල්ලවන්නේ නම්, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියට පහත දැක්වෙන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අංශ 24(3) යටතේ බලය පැවරා ඇත. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියට හෝ සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ බලයලත් පුද්ගලයකු එවැනි අවස්ථාවකදී සිදුවිය හැකි කවර අන්දමේ හානියකට නීතිය පසිදුලන අධිකරණයකින් දඬුවම් කළ නොහැකිය. (අංශ 24/4).

- a) නෞකාව හෝ එහි කිසියම් ද්‍රව්‍යයක් ගිල්වා දැමීමට හෝ විනාශ කිරීමේ හෝ කාර්යයක් සිදු කිරීම සඳහා පියවර ගැනීමට.
- b) නෞකාවේ පාලනය සියතට ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට සම්බන්ධවීම.
- c) කවර හෝ තෙල් සැමවිටමස බැමට හෝ ඉවතලමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.

පනතේ අංශ 36 (1) යටතේ, නැව් භාණ්ඩ ලෙස මෙරටින් ටොන් 2000 ක් හෝ ඊට වැඩි තෙල් ගෙනයන (ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍යයේ මුහුදු තීරයට හෝ වෙනත් සමුද්‍රීය කලාපයකට, අක්වෙරළකට හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කලාපයකට හෝ එවැනි

මුහුදුක පර්යන්තයකට ඇතුළුවන හෝ පිටවන ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවේ වරායකට ඇතුළුවන තෙක් පිටවන ඕනෑම නෞකාවක හිමිකරුට හෝ පදවන්නාහට වලංගු රක්ෂණ සහතිකයක් හෝ වෙනත් ආකාරයක මූල්‍යමය සුරක්ෂිතතාවක් (උදා: නෞකාව හා සම්බන්ධ බලතල වගකීම් සහතිකයක් හෝ ජාත්‍යන්තර අරමුදලක් වෙතින් නිකුත් කළ සහතිකයක් තිබීම අනිවාර්ය කර ඇත. නෞකාව ලියා පදිංචි කර ඇත්තේ, තෙල් දූෂණ පිළිබඳ සිවිල් වගකීම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියට ඇතුළත් වූ රාජ්‍යයකට නම් අදාළ රාජ්‍ය උචිත අධිකාරියක් වෙතින් නිකුත් කළ සහතිකයක් තිබීමද සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ අවශ්‍යතාවයකි.

තෙල් ඉතිරි යාම වැළැක්වීම සඳහා ඒ ඕනෑම දිනක අපරහාග 6 සිට පූර්වභාග 6 දක්වා වන කාලය තුළ තෙල් මාරු කිරීම (වරායෙන් නැවකට, නැවකින් නැවකට සහ හෝ නැවකින් වරායට) සීමා කිරීම පනතේ XI වන කොටසේ අංශ 37/1 අනුව විධිවිධාන සලසා ඇත. මෙය ඕනෑම නෞකාවක හිමිකරුට, පදවන්නාට, මාස්ටර්ට හෝ නියෝජිතයන්ට මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ වරායෙහි නවතා ඇති නෞකාවක කවර හෝ ස්ථානයක සිටින අයකුට බල පැවැත්වේ.

විවිධත්වයට හානි සිදු කළ හැකි ඕනෑම ආකාරයක සමුද්‍රීය දූෂණයකදී දඬුවම් පැමිණවිය හැකි විධි විධාන පනතේ ඇතුළත්ය.

එය පනතෙහි VIII කොටසෙහි (අංශ 26 -33) සහ IX කොටසෙහි (අංශ 34 -39)ආවරණය වෙයි.

මෙහිදී 1992 පරිසරය සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ රියෝ ප්‍රඥප්ති ප්‍රකාශනය දැක්වෙන මූලධර්මය වන "දූෂකයා" ගෙවයි යන මූලධර්මය සහ තෙල් දූෂණය නිසා සිදුවන හානි වැළැක්වීම සඳහා වන ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තියෙහි මූලධර්ම සැලකිල්ලට භාජනය කර ඇත.

පනතෙහි 26 වර අංශයට අනුව කවර හෝ තෙල්, හානිකර ද්‍රව්‍ය හෝ වෙනත් දූෂකයන් රාජ්‍යයේ සමුද්‍ර තීරයට, වෙනත් සමුද්‍රීය කලාපයකට, එහි පෙර වෙරළකට සහ වෙරළ කලාපයට හැඳුණහොත් හෝ ගලා යාමට සැලැස්සුව හොත් නැවෙහි හිමිකරුට හෝ අක්වෙරළෙහි පිහිටි ස්ථානයේ හිමිකරුට හෝ තාළ පද්ධතියේ හිමිකරුට එම වරද, වරදකරුකර ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 4,000,000-15,000,000 ක දඩයකට යටත් කළ හැකි ය.

(පනතේ 27 වන අංශ ප්‍රකාරව පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයේ සඳහන් නියම සහ කොන්දේසිවලට අනුව එසේ බැහැර කිරීම සඳහා අවසර ලබාදී නොමැති නම් මෙය බලපානු ලබයි)

මෙයට අමතරව වරද කරන්නන්ට අදාළ හානිය වැළැක්වීමට, අවම කිරීමට හෝ ඉවත් කිරීමට සහ ඒ ආශ්‍රිතව (අ) සාගර වෙරළ, ධීවර ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළු වරාය හෝ බෝය ක්‍රියාකාරකම් (ආ) සංචාරක කටයුතු සහ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍යයේ මුහුදු තීරයෙහි හෝ වෙනත් සමුද්‍රීය කලාපයක හෝ වෙරළ සහ කොරල් පර ඇතුළු පෙර වෙරළ ප්‍රදේශවල සංචාරක ආකර්ෂණයන් සංරක්ෂණ සහ සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධන. (ඇ) වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල ජීවත්වන

(හාබර් මාස්ටර් හට පූර්ව දැනුම් දීමක් සිදුකර ඇති හා වරාය නැවතොට දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර තිබීමත් හා ලබා ඇත්නම් මෙම විධිවිධාන බල නොපැවැත්වේ.

III පනතෙහි වගන්ති උල්ලංඝනය කළ විට දඬුවම් පැමිණවීම සඳහා වන විධිවිධාන

සමුද්‍රීය සම්පත්වලට සහ සමුද්‍රීය ජෛව

ජනතාවගේ සෞඛ්‍යය හා යහපැවැත්ම (ඇ) සජීවී සමුද්‍රීය ජීවිතයේ සහ වන සත්ව ජීවිත සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම වන කවර හෝ දූෂණයන් අවක්‍රමණය කිරීමට යන වියදම සහ වන්දි වියදම් “දූෂකයා ගෙවීමේ” මූලධර්මය පදනම්ව වැරදිකරු විසින් දැරිය යුත්තේ ය. මේ සඳහා දිය හැකි හොඳම උදාහරණය වන්නේ 2009 අප්‍රේල් මාසයේ සිදුවූ MT ග්‍රැන්මා නම් තුර්කි නෞකාව මුහුණදුන් තත්ත්වයයි. එම නෞකාව ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර, ත්‍රිකුණාමලය වෙරළට නාවූක සැතපුම් 50 ක් ඇතිත් සල්පියුරික් අම්ල (H_2SO_4) මෙට්‍රික් ටොන් 6250 ක් සාගර ජලයට මුසු කළේය.

පනතේ අංශ 50 අනුව (XI) කොටසට අනුව සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ නීති අංශයේ උපදෙස් මත නීතිපතිවරයා සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වෙනුවෙන් පෙනී සිටි අතර නඩුවේ තීන්දුව 2010 මැයි මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබීය. එමගින් පනතේ 26 වන අංශය යටතේ වරදකරුවන්ට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 100,000ක දඩයක් ගෙවීමට නියම කරනු ලැබීය. එයට අමතරව ඇමරිකානු ඩොලර් 50,000ක් (ශ්‍රී ලංකා රුපියල් 5,600,000ක් පමණ) සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය වෙත විත්තිකරුගෙන් සිවිල් වගකීම් ප්‍රකාරව (පනතේ 34 වන අංශයට අනුව) මෙම නඩුවේ උසාවි නිරාකරණයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබිණ.

මෙයට අමතරව අංශ 25 (2), 39 (2), 41 (2), 42 (1), 45 (2), 45 (3), 53 සහ 55 (3) යටතේ දී දඩ සහ දඬුවම් පැමිණවීමේ විධිවිධාන දක්වා ඇත.

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර තුළට “දූෂකයා ගෙවීමේ මූලධර්මය” අන්තර්ගත කර ඇති අතර උල්ලංඝනය කරන්නාවූන් සඳහා දඬු සැපයුම් බලතල ද ඇතුළත් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ 2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍රීය දූෂණ වැළැක්වීමේ පනත

(සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන) ශ්‍රී ලංකාව තුළ එක්සත් ජාතීන්ගේ මුහුදු නීතිය පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය සහ නෞකා මගින් සිදුවන දූෂණ වැළැක්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය පුළුල් ලෙස බලාත්මක කිරීමේ ජාතික අධිකරණ පාත්‍රතාව සඳහා වන සහතික පසුබිම දක්වයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රීය පරිසරය දූෂණය වැළැක්වීම, පාලනය සහ අවකරණය කිරීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍රීය පරිසර පාලනයන් සඳහා නෛතික යාන්ත්‍රීකරණයක් පවතින බව පැහැදිලි වෙයි. මෙම පනත පූර්වා රක්ෂණ මූලධර්ම සලකා බලන අතර ඒ නෞකා මගින් (ශ්‍රී ලංකාවේ හමුදාවන්ට අයත් නැව්, යාත්‍රා සහ මුහුදු ජලය යට ගමන් කරන නෞකා හැරුණුවිට) නැව්, වරාය, නැව් නොට, නැව් භාවිත කරන පහසුකම් (උදාහරණ අලුත්වැඩියා කරන තටාංග හා අක්වෙරළ බනිජ තෙල් සම්පත් ගවේෂණ ව්‍යාපෘති) ඇති කරන දූෂණය පාලනය සඳහා ප්‍රබල විධිවිධාන පවතියි.

එසේම මෙම පනත තුළ සාපරාධී වරද සහ සිවිල් බැරකම් පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට (දූෂණය ගෙවීමේ මූලධර්මය යටතේ) අවශ්‍ය විධිවිධාන ඇතුළත්ව ඇත.

මෙම පනතෙහි අවශේෂයන් අවශේෂ බොහෝ විධිවිධාන එක්සත් ජාතීන්ගේ

මුහුදු නීතිය පිළිබඳ ප්‍රඥප්තියේ විධිවිධාන සහ නෞකා මගින් සිදුවන දූෂණ වැළැක්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රඥප්තිය සඳහන් නෞකා මගින් ඇති කරන දූෂණ පාලනය කිරීම සඳහා වන විධිවිධාන සමග බොහෝ දුරට ගැලපෙන ලෙස සකස් කර තිබේ.

රනිල් කවිච්ඡු අසේල කුමරත්න
 පාරිසරික සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ විශේෂඥ
 EML උපදේශකයින් සහ කුසලතා
 Email: RanilKularatne@yahoo.com.au
aselaranil4@gmail.com

